

Pražská hospoda – inspirace pro české výtvarné umění první poloviny 20. století

Hospoda má v životě české společnosti své pevné místo. Zejména pražská hospoda je po celém světě známá svou specifickou atmosférou. Češi se pravidelně scházejí, aby nad pivem komentovali nejnovější události, vyprávěli si historky a anekdoty. Bakalářská práce se zabývá vlivem hospodského prostředí na moderního umělce. Sleduje, proč se tématem zabývali a jaké vyznění má v jejich podání.

Nejprve se práce krátce věnuje tématu z hlediska sociologického, kdy se zamýšlí nad místem hospody v české společnosti. Ukazuje, že si hospoda toto místo dobyla v období národního obrození, kdy se scházeli v hospodách vlastenci. Následuje krátký výčet nejvýznamnějších hostinských podniků první poloviny 20. století, zejména míst spjatých s působením uměleckých spolků. Poté už se dostáváme k roli, jakou hrála hospoda v životě moderního umělce.

Moderní umělec se ve svém díle začal stále častěji zaměřovat na tematiku města. Hospoda je jedním z jeho projevů. Samotní umělci trávili v hostinských podnicích z různých důvodů mnoho času. Byl to nedostatek peněz, příležitost studovat mimiku a gesta ostatních hostů i vzpoura proti měšťácké společnosti. V hospodě měli příležitost vidět člověka své doby v jeho typickém prostředí; ve svém díle jej pak takto mohli zachytit. Práce se snaží ukázat, že díla s tematikou hospody nám nenabízejí jen pohled na hlučnou českou hospodu plnou štamgastů u piva. V některých případech využívají daného prostředí k vyjádření mnohem hlubších sdělení. Nabízejí nám velká dramata i intimní pocity.

Práce se dělí na tři období – před první světovou válkou, meziválečné a období okupace. V první části zaměřuje svou pozornost na díla skupiny Osma, u které najdeme přechod mezi žánrovými výjevy 19. století a moderním pojetím hospody. Ve druhé části sleduje tvorbu Františka Foltýna, Antonína Procházky, Tvrdošíjných a zejména pak Josefa Lady s jeho ilustracemi Švejka. Období okupace reprezentuje Karel Černý, se svými existenciálními bary. Vidíme proměnu hospody a nazírání na ni v průběhu první poloviny 20. století.